

boetvaardige zondaressen, de Maria's en Magdalena's en andere, door elkaar gehaald. De vier reliefs op de zijvleugels van het altaar, (waarvan er thans een in het Kaiser Friedrich-museum en een, ook te Berlijn, in particulier bezit — B. Oppenheim — en de andere twee, thans aan de buitenzijde van het koor in de kerk te M \ddot{u} nnerstadt zijn aangebracht), geven ons een beeld van wat er in de hoofden van Riemenschneider's lastgevers is omgegaan. Deze geven n.l. vier episod \ddot{u} n uit het leven van Magdalena weer, de voetwassing in het huis van Simeon, de verschijning van den Heiland voor Magdalena na de opstanding, de laatste communie — zij knielt daar naakt, maar door de harenvacht bekleed voor den bisschop, die haar de hostie biedt — en de graflegging, waar zij door engelen en in tegenwoordigheid van den bisschop wordt bijgezet. Deze vier reliefs zijn met groote gevoeligheid en met technisch meesterschap uitgevoerd door Tyl Riemenschneider, die toen

tusschen de 25 en de 30 moet zijn geweest. Nu weten we dat het volstrekt niet is uitgemaakt, of met de Magdalena, die in het huis van Simeon Jesus de voeten wachte

met heur tranen, droogde met de haren en zalfde met kostelijke zalf, wel Maria Magdalena, de zuster van Lazarus is bedoeld. Verder is zij zeker niet de boetvaardige

Magdalena, die volgens de legende bij Beaume in de Provence in een hol leefde en te Aix van den hl. Maximinus de hostie ontving, waarna zij stierf. Evenmin is zij de Maria van Bethani \ddot{e} , waarvan de Legend \grave{a} Aurea verhaalt, dat zij zevenenveertig jaar lang boete deed in de woestijn aan gene zijde der Jordaan, waar daarna de monnik Zosimus haar zag: zwart gebrand over haar geheele lichaam door de zon.

De legenden van de Magdalena van Beaume en de Maria Aegyptica komen in allerlei bijzonderheden overeen. De Magdalena wordt bovendien nog gezien door Maximinus, zooals zij door engelen van de aarde wordt opgeheven en na cenigen tijd weer neergezet. *)

Het beste antwoord (hoewel onvolledig) op de vraag hoe in Riemenschneider's tijd de Maria Magdalena-

legende werd verhaald, krijgen we in Hart-

FIG. XV. DE HL. ELISABETH IN HET GERMAANSCH MUSEUM TE NEURENBERG.

*) Zie verder over Magdalena in de evangeli \ddot{e} n: Lucas VII 36—50, VIII, 1, 2 en Marcus XVI, 1.